

VERKENNING

Gebedsgenezing

Ineke van den Berg

'Frida is vanmorgen ziek naar huis gegaan en Francien en Eddy, Johan, Nicole, Erwin, Jos, Cynthia en nog meer kinderen uit de klas zijn ziek. Trouwens de halve school is ziek, allemaal een flinke griep. Als ik het ook maar niet krijg!' 'Dat zou heel goed kunnen, het is nogal een besmettelijke griep.'

Dit waren zo'n beetje de eerste woorden die we met elkaar wisselden, toen onze oudste uit school kwam.

Heling

Met griep hebben we allemaal wel eens te maken en als het een beetje tegenzit, ligt het halve gezin plat. Gelukkig zijn dit niet zulke ernstige aandoeningen en worden we meestal 'vanzelf' of met behulp van wat geneesmiddelen weer beter. Ziekte en dood zijn een gevolg van de zonde. Waren er geen zonden, er waren geen wonden. Maar je kunt daarmee het lijden niet afdoen. Ziekte kan ons ertoe brengen om ons te bezinnen op het doel en de bestemming van ons leven. 'Wat heb ik met mijn leven gedaan of wat doe ik ermee?' Ziekte kan vreselijk zijn en kan een vreselijke strijd, ook geloofsstrijd teweegbrengen. Ziekte is pas werkelijk tot zegen als ons leven erdoor verandert. Dan ervaren we iets van de wezenlijke genezing en zou je kunnen spreken van een proces van heling. Heling raakt vooral het hart en is niet los te koppelen van het geloofsvertrouwen in Christus en onze bekering.

In Matteüs 17:14-20 gaat het over een jongen met een ernstige ziekte. Wat vreselijk voor deze jongen en zijn ouders. Zijn vader gaat naar de discipelen van de Here Jezus om te vragen of zij iets voor hen kunnen doen en de jongen beter kunnen maken. Maar helaas loopt het op niets uit. Wat een teleurstelling!

'Ik ga naar Jezus zelf toe', zegt zijn vader, en vol eerbied valt hij voor Jezus op zijn knieën. 'O Heer', smeekt hij, 'heb toch medelijden met mijn zoon. Hij lijdt aan vallende ziekte en is er slecht aan toe. Vaak valt hij in het water of in het vuur en ik heb hem al bij uw discipelen gebracht, maar zij konden hem niet beter maken.'

'Konden zij hem niet beter maken?' Jezus wordt er verdrietig en boos van. 'Wat hebben jullie toch een klein geloof. Waarom vertrouwen jullie niet op de kracht van God?' Zo vaak heeft Jezus hun al verteld dat ze op Gods kracht moesten vertrouwen! Weer dat tekort aan geloof, het is voor Jezus om moedeloos van te worden.

'Bring de jongen bij Me', zegt Jezus en dan stuurt Hij de boze ziekte weg uit de jongen. Zo is deze helemaal bevrijd en genezen. 'Waarom konden *wij* die ziekte niet genezen?' 'Dat komt omdat jullie zo weinig geloof hebben. Jullie hebben te weinig vertrouwd op de genezingskracht van God. Jullie stonden er te weinig open voor, daarom is het niet gelukt.'

Vervolgens vergelijkt Jezus het geloof met een mosterdzaadje, waarmee je bergen zou kunnen verzetten. Eén zo'n klein korreltje geloof en vertrouwen is meer dan genoeg om grote dingen te doen en te ontvangen.

Is er iemand bij u ziek?

In dit artikel gaan we dieper in op de gebedsgenezing. Het valt ons al direct op dat het woord uit twee voor ons bekende woorden bestaat. We weten allemaal wat het is om te herstellen van een ziekte. En: bidden behoort tot onze dagelijkse bezigheden. Maar bij het woord gebedsgenezing voelen we ons wellicht wat vreemd of bezwaard. Wat moeten we ons er eigenlijk bij voorstellen? Uit de Bijbel kennen we de welbekende tekst Jakobus 5:14 en 15. 'Is er iemand bij u ziek? Laat hij dan de oudsten der gemeente tot zich roepen, opdat zij over hem een gebed uitspreken en hem met olie zalven in de naam des Heren. En het gelovige gebed zal de lijder gezond maken, en de Here zal hem oprichten. En als hij zonden heeft gedaan, zal hem vergiffenis geschonken worden.' Verder in vers 16: 'Belijdt daarom elkander uw zonden en bidt voor elkaar, opdat gij genezing ontvangt. Het gebed van een rechtvaardige vermag veel, doordat er kracht aan verleend wordt.' Voor de volledigheid de Statenvertaling: 'Is iemand krank onder u? Dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden, hem zalvende met olie in de naam des Heren, en het gebed des geloofs zal den zieke behouden, en de Here zal hem oprichten, en zo hij zonden gedaan zal hebben, het zal hem vergeven worden.'

Als opmerking hierbij wil ik maken, dat in de kanttekeningen van de Statenvertaling vermeld wordt dat het woord 'krank' de betekenis heeft van lichamelijke ziekte, en bij de 'ouderlingen der gemeente': 'namelijk die der gave van gezondmaking door wonderen, welke toen sommige leraars en ouderlingen werden gegeven.' Dit is een verwijzing naar 1 Korintiërs 12:9, waar het gaat over de genadegaven: 'aan de één geloof door dezelfde Geest en aan de ander gaven van genezingen door diezelfde Geest'. Bij 'bidden': 'Zo heeft Elia gebeden over de zoon der weduwe, Christus over Lazarus, en Paulus over Eutychus, namelijk dat God hem zijn zonden wil vergeven en zijn gezondheid wedergeven'. 'Zalvende met olie' verwijst naar de discipelen, die van Christus ontvangen hebben de gave van wonderbaarlijke gezondmaking en daartoe olie

gebruikten. Niet dat olie enige verborgen kracht was om de ziekten te genezen, maar zij gebruikten het als een buitengewoon teken, waaruit bekend was dat door hun dienst zulk een wonder van God geschiedde tot bevestiging van hun leer. Bij 'behouden' wordt de volgende uitleg gegeven: 'Dat is, zal de zieken verlossen van de lichamelijke ziekte naar de wil des Heren.'

Als we tot zover de Statenvertaling volgen, lijkt het dat we kunnen spreken van lichamelijke aandoeningen waarbij de oudsten van de gemeente gaven van genezing konden toepassen. Het gebed neemt hier een zeer belangrijke positie in, evenals het feit dat het uiteindelijk alleen de Here is die gezond zal maken en oprichten en behouden.

Buiten het feit dat hier sprake is van gaven van gezondmaking door de oudsten, is er in het Nieuwe Testament evenzeer sprake van deze gave door andere mensen dan oudsten. Leest u maar eens 1 Korintiërs 12, waarin staat: 'En God heeft sommigen aangesteld in de gemeente, ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leraars, verder krachten, daarna gaven van genezing. ... Zijn zij soms allen apostelen? Allen profeten? Allen leraars? Allen krachten? Hebben soms allen gaven van genezing? Spreken soms allen in tongen? Vertolken zij soms allen? Streeft dan naar de hoogste gaven. En ik wijs u een weg die nog veel verder omhoog voert.' Overigens komt in deze tekst duidelijk naar voren dat de leden van de gemeente op elkaar zijn aangewezen.

Verder rijst de vraag of het hier alleen gaat om lichamelijke ziekten. Dan zou deze stellige belofte ons aan het twijfelen brengen: een twijfelen aan eigen geloof of een twijfelen aan Gods vaste beloften? Stel dat iemand ernstig ziek is. Hij heeft de ouderling geroepen, er wordt oprecht gebeden, maar er komt geen beterschap. Zelfs de dood nadert. Wat dan te doen met Jakobus 5??

Het Griekse woord 'a-stenes' wordt op zeer veel plaatsen vertaald met het woord ziek. Hierover en over de genezingen door de Here Jezus verricht, lezen we verschillende malen. Overigens staat er in het Grieks nog iets bij, namelijk 'tes sarkos': zwakheid van het 'vlees'!

Ten slotte ter verduidelijking nog Matteüs 8:17: 'Hij heeft onze zwakheden (a-steneias) op Zich genomen en onze ziekten (nosous) heeft Hij gedragen.'

Letterlijk betekent de door Jakobus gebruikte uitdrukking dan: zonder kracht, krachteloos, futloos. Zou Jakobus wellicht hier ook de zwakken in de gemeente bedoelen? De mensen in geestelijke nood?

God helpt

Is deze tekst uit Jakobus dan wel of geen bewijs voor gebedsgenezing? Misschien kunnen we het anders stellen. Zou Jakobus geen aanwijzing hoeven zijn voor gebedsgenezing als het gaat om een lichamelijke aandoening, of kan het gaan om geestelijke nood? In ieder geval levert deze tekst wel een enorme aanmoediging en stimulans voor een ieder die in ziekte - zowel geestelijk als lichamenlijk - verkeert. Bij ernstige ziekte hebben we zeker te maken met geestelijke strijd en zwakte en daarin kunnen we de kracht die God het gebed wil geven, ervaren, ook al ontstaat er géén lichamenlijk genezing. In die zin is het gebed voor wat betreft ziekte en gezondheid zeker een onontbeerlijk middel. Is het niet beter het woord 'gebedsgenezing' te vervangen door 'genadegenezing'?

Laten we bovenal vertrouwend bidden. Ook als we moeten wachten op Gods tijd, ook als we te maken krijgen met Gods bedoeling die wij niet kunnen bevatten. Hij antwoordt niet altijd direct. Maar Hij zal antwoorden. Hij helpt en wil ook helpen, want Hij is trouw en liefdevol en almachtig. Maar als we nu toch vergaan van verdriet en pijn, wat kan die belofte dan ver weg lijken. Het is dan zo makkelijk gezegd. Wat als we echt te kampen hebben met slapeloze nachten, met veel geestelijke en lichamenlijke pijn en kwelling? Genezing lijkt ver weg of komt niet! Dat dit lijden er is, is geen toevalligheid. Het wordt door God ingepast in zijn plan, zijn ondoorgrondelijk wijs bestek. We zouden het kunnen ervaren in ons leven dat God het nodig vond dat we dit lijden op onze weg kregen. God kan ons wijzen op onze zonden en zondige aard en God kan ons hierdoor weer met beide benen op de grond zetten.

Maar de grootste troost voor ons is dat God zijn geliefde Zoon gezonden heeft tot verzoening van onze zonden en genezing van onze kwalen. En om voor ons eeuwig leven te verwerven. Dit is de liefde van God. En van die liefde, zegt de Schrift, kan niets ons scheiden. Zeker, er zijn machten genoeg die ons kunnen dwarsbomen. De dood is ook zo'n vijand, wat kan die ons vreselijk angstig maken! Terwijl we toch weten dat de dood ons niet wegrukt van Christus. Hij voert ons juist tót God, ons hoogste goed! En voor wie gelooft in Hem, is het lijden geen betaling van onze zonden. We kunnen er wel van zeggen dat het de weg is die God met ons voorheeft, maar die ons zeker brengt naar het eeuwige leven. Daar zijn alle tranen afgewist, want dood en ziekte is er niet meer, noch geklaag, noch rouw, nog moeite!

Gebodsgenezing: alleen de genade van de Here Jezus Christus geneest. Laten we hierom dan volhardend en vol vertrouwen bidden. Ontvangen we wel lichamenlijk genezing, laten we dan leven in grote dankbaarheid voor Gods zorg en zegeningen. Ontvangen we geen lichamenlijk genezing, laten we dan deze dankbaarheid tonen voor het kunnen dragen van de ziekte. Voor het komende heil en de troost van de volledige genezing. Laten we vooral blijven bidden, ook hardop aan tafel in het gezin, op de vereniging, bij vergaderingen of zomaar tussendoor.

In God is al mijn heil, mijn eer,
mijn sterke rots is God de Heer,
mijn schuilplaats is Hij in het lijden.
Vertrouw op Hem, o volk in smart.
Stort voor Hem uit geheel uw hart.
God is een toevlucht te allen tijde.
(Psalm 62:4)

Vragen en punten voor de bespreking:

1. Wat vinden wij van gebedsbijeenkomsten - het met en voor elkaar bidden in een groep(je) mensen? Zien wij principiële bezwaren?
2. Voor de ernstig zieken wordt gebeden vanaf de kansel, de predikant gaat de gemeente voor in het gebed. Kunnen we dit ook onder de noemer gebedsgenezing plaatsen?
3. Gebeuren er nog steeds wonderen op het gebed? Kent u voorbeelden? Kunt u dat uitleggen?
4. In hoeverre speelt onze westerse cultuur een rol bij ziekte en gezondheid en daarmee in verband de gebedsgenezing (of het gebed)? Op Irian Jaya is het heel gewoon dat bij de polikliniek een ouderling bidt voor de patiënten en hun de handen oplegt. Samen gaan ze tot God. Ziekte staat bij hen in verband met goddelijke machten en demonische tegenkrachten. Ziekte en genezing hebben te maken met zonde en de belijdenis daarvan. Zij stellen veel meer de vraag dan wij naar oorzaak en bedoeling. Wij staan daar vaak niet eens bij stil en nemen een aspirine bij hoofdpijn.
5. Hebben we de zorg voor de zieken en ziekten niet te veel afgeschoven naar arts en ziekenhuis? Daar wordt gestreden op leven en dood met alle mogelijke middelen die er zijn. Laten we het gebed voor het werk van de artsen en voor de uitwerking van de medicijnen niet vergeten!

Literatuur:

Drs. L.C. Baak e.a., *Als iemand bij u ziek is* (GSEV-reeks, nr. 22).

Dr. A.N. Hendriks, *Eerstelingen onder zijn schepselen* (m.n. p. 80-87).

M. Janssens, *Genade geneest*.

Terdege, nrs. 2, 16 en 30 oktober 1996